

Střípky z minulosti aneb Historie družstevního lihovaru

(část druhá)

Vážení čtenáři Střípků,

zavítal někdo z Vás během podzimního státního svátku do zmrzačených útrob lihovaru? Poněkud smutný pohled, vidíte? Zejména uvážíme-li, s jakým nadšením byl kdysi budován, kolik času a práce otcové zakladatelé jeho zrodu obětovali. Nemluvě o vynaložených penězích, a že jich nebylo málo. „*Finanční náklad na výstavbu lihovaru činil cca Kčs 1.010.000.-,¹ tedy kryli jsme to z poloviny závodními podíly a bezúř. půjčkou, zbytek byl dluh. Nemohli jsme proto hned stavět bramborárnu a členové museli skladovat brambory doma a vozit dle potřeby lihovaru celou zimu. První kampaň jsme zahájili dne 27. prosince 1930.*“

V následujících letech lihovar naplno rozvinul svou činnost: pěstování sadby (jakostní stolní brambory) a raných brambor, objednávky osiv, hospodářských potřeb, strojů, zavedení chlívni kontroly u 160 členských dojnic, „*napomáhali jsme stavbě naší mlékárny v Křižanovicích, Hospodářského družstva v Bojanově atd.*“

Velkým úspěchem nazývá pan Fikar zavedení vlastního elektrického osvětlení (r. 1938), do té doby si svítili petrolejem. O rok později „*jsme postavili pařící zařízení na silážování brambor, což rovněž přineslo velký prospěch členstvu, neboť někteří pařili všechny brambory, které jim doma zůstaly, na krmení.*“

Ve druhém válečném roce byla při lihovaru založena organizace Družstevní podniky zemědělské na Bojanovsku – Licibořicku. Předsedou se stal nám již známý p. Josef Koreček, pokladník lihovarský. Úkolem daného společenství bylo „*ideové spojení celého družstevního podnikání na Bojanovsku, ve kterém náš lihovar vedl.*“ Uznání se lihovaru dostalo hned z několika míst, pochválilo ho např. revizní oddělení Ústřední rady družstev.

Po únorovém puči družstevní lihovar nezanikl. Naopak se dál rozvíjel. Zakoupilo se nákladní auto Škoda 256B, založil se strojní odbor vybavený dvěma traktory (Škoda T30 a Farmall – *traktor americké výroby, dodaný UNRRA²*

v rámci poválečné pomoci - byl velmi spolehlivý, pozn. pana Trojánka), třemi vozy, vazačem obilí a orným nářadím. S nabytými dopravními prostředky se znovu mohla rozšířit nabídka

¹ Čistě teoreticky: Na dnešní peníze se jedná zhruba o částku 20 až 25 milionů korun.

² Správa Spojených národů pro pomoc a obnovu – hospodářská pomoc Evropě po 2. světové válce.

služeb, tentokrát se jednalo o mechanizační práce mezi členy, strojní odbor tudíž fungoval jako STS (Strojní a traktorová stanice). „Práce šla velmi dobře a byl o to velký zájem.“ Jinak řečeno: pan správce a členové družstva byli nadmíru schopní a činorodí. A to nebylo všechno. V další kampani se družstevní lihovar zaměřil na zpracování ovoce, což mu během dvou let přineslo čistý zisk půl milionu korun. Lihovaru se dařilo, a proto se členové mohli pustit do vysněné stavby skladiště na brambory. Členové oslovili stejného stavitele jako před 20 lety. Ovšem to už se psal rok 1950 a realizace výstavby nakonec připadla národnímu podniku ČSZ Pardubice. Celkové náklady na vybudování skladu se zastavily na částce 2.200.000 Kčs. „Teprve nyní naši členové ocenili, jaká veliká práce jim odpadla, když mohli do lihovaru dodávat brambory přímo z pole... Říkali: ‚Tohle jsme měli už dávno mít.‘ Ovšem byla to otázka peněz.

Tato stavba a z ní plynoucí výhody nás vedly k úmyslu vybudovati ještě sušárnu na brambory, takže bychom měli po stránce produkce bramborů celou věc dobře vyřešenou. Sháněli jsme již informace a projektové práce, avšak přišel rok 1952 a tato akce byla přerušena, poněvadž jsme přešli do národního podniku.

Tím prošel jsem stručně naši činnost od samotného prvopočátku až do r. 1952... Píši to vše z paměti, tak jak jsem to vše prožíval... Vzpomínám velmi rád a velmi často této naší veliké práce – velikého budování a starostí nás všech – funkcionářů i mojích o blaho podniku ve prospěch našeho zemědělství. Práce podložené nadšením a láskou k věci. Vzpomínám často i všech členů, kteří už spí svůj věčný sen a které jsem doprovodil, a říkám, byli to dobří a nenároční lidé. Není již také daleká doba, kdy odejdu ze svého místa, a jsem uvnitř uspokojený tím, že každý musí říci, že jsem je nikdy nezklamal a kdykoliv i v noci vyhověl.“

S přáním všeho dobrého Antonín Fikar a Lenka Simonová

